

Goed voor studenten zorgen = kennis borgen

Toegankelijk onderwijs voor studenten+ planmatige professionalisering

Over het leren en professionaliseren van docenten is de laatste jaren veel gezegd en geschreven. Dit leren en professionaliseren gebeurt zowel informeel - bijvoorbeeld met studenten in de klas en via uitwisseling met collega's - als formeel bijvoorbeeld door het volgen van trainingen.

Wat betreft de deskundigheid op het gebied van studeren met een functiebeperking stelt de Commissie Maatstaf in haar adviesrapport¹: de instelling bevordert de deskundigheid over functiebeperkingen, voorzieningen en hulpmiddelen op opleidings- en instellingsniveau. In het rapport wordt geadviseerd in te zetten op kennisontwikkeling en -borging. Dat dit zinvol is blijkt ook uit onderzoek onder studenten (NSE 2016). Zij zijn tevreden over het begrip dat zij van docenten krijgen maar de kennis van docenten wordt door studenten minder hoog gewaardeerd.²

De vraag is: "Hoe werk je op een goede manier aan deskundigheidsbevordering van docenten?"

Vier-kwadranten-model

Hoe de professionalisering van docenten op het gebied van studeren met een functiebeperking binnen de verschillende HO-instellingen vorm krijgt, varieert enorm, ontdekte Expertisecentrum inclusief onderwijs. Waar deze op de ene instelling gebeurt op initiatief en persoonlijke interesse van een medewerker, is het op de andere instelling ingebed in beleid en een vast onderdeel van gecertificeerde trajecten (als Basis Kwalificatie Onderwijs). Expertisecentrum inclusief onderwijs ordende de vormen van professionalisering en verwerkte deze in een vier-kwadranten-model. Dit model helpt bij het vormgeven van de professionalisering op het gebied van studeren met een functiebeperking binnen een hoger onderwijsinstelling.

Doel

Het vier-kwadranten-model ondersteunt instellingen bij het planmatig opzetten van het professionaliseren en borgen van kennis over studeren met een functiebeperking.

Voor wie?

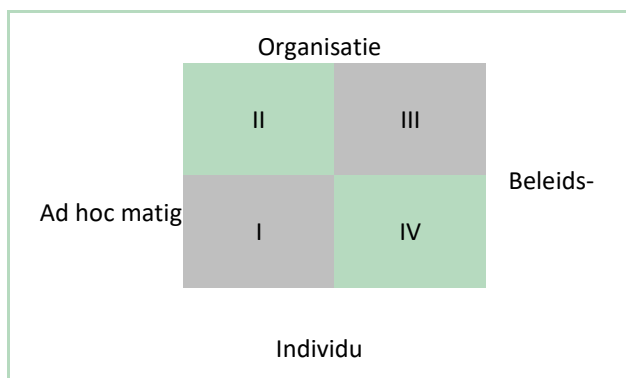
Het model is ontwikkeld voor professionals uit het hoger onderwijs, die zich op opleidingsniveau of instellingsniveau bezig houden met de professionalisering van docenten. Het gaat om het professionaliseren op het gebied van studeren met een functiebeperking en de toegankelijkheid van het onderwijs voor studenten+.

¹ Meer mogelijk maken. Studeren met een functiebeperking in het hoger onderwijs. Advies van de Commissie Maatstaf, Den Haag 2010.

² "Studeren met een handicap" Gebruikerstoets 2016. De oordelen van studenten met een functiebeperking over hun studie en instelling. Centrum Hoger Onderwijs Informatie, Leiden 2016.

Vier scenario's

Het model kent vier scenario's.

De scenario's geven weer hoe de professionalisering op het gebied van studeren met een functie beperking georganiseerd kan zijn binnen de instelling. Op de verticale as staat 'organisatie' tegenover 'individu'. Deze as gaat over wie het initiatief tot professionalisering neemt binnen de eigen organisatie. De horizontale as zet 'ad hoc' en 'beleidsmatig' tegen over elkaar. Deze as geeft aan in hoeverre binnen de organisatie professionalisering op het gebied van studeren met een functiebeperking vanuit een gedeelde beleidsvisie georganiseerd is. De combinatie van deze assen geeft vier scenario's weer. Van ieder scenario is beschreven wie, wat, hoe, en waarom geprofessionaliseerd wordt en waar dit toe leidt. Vanzelfsprekend zijn er varianten op de beschreven scenario's mogelijk.

Hoe?

Binnen de opleiding of instelling kan de dialoog over planmatige professionalisering gevoerd worden aan de hand van de volgende vragen:

1. Welke scenario's passen bij de huidige situatie?
2. Welke scenario's passen bij de gewenste situatie?
3. Welke acties, mensen, middelen zijn hiervoor nodig?

Een voorbeeld

Docenten binnen een instelling vragen om een training over studeren met adhd. Vanuit de professionaliseringsacademie binnen de instelling wordt deze training aangeboden. Toch is de training vanwege te weinig aanmeldingen al vaker niet doorgegaan.

In een gesprek tussen Expertisecentrum inclusief onderwijs en een HR-professional kwamen de volgende vragen aan bod: wie heeft de wens om de professionaliseren, betreft het een individuele wens of een wens die voortkomt uit de visie van de organisatie? Is er sprake van centraal beleid of is professionalisering de verantwoordelijkheid van de individuele docent/de opleidingen zelf? Het vier-kwadranten-model bleek behulpzaam bij het identificeren van de huidige situatie (scenario 1) en het formuleren van ambities en acties om te komen tot de gewenste situaties (scenario 1 t/m 4).

Expertisecentrum inclusief onderwijs

Expertisecentrum inclusief onderwijs sluit in haar dienstverlening aan bij de verschillende scenario's van professionaliseren. Dat betekent dat zij verschillende producten en diensten aanbiedt om onderwijsinstellingen en docenten te ondersteunen bij het professionaliseren en het opzetten van een professionaliseringaanbod. Overigens zijn studenten+ met een functiebeperking er het meest bij gebaat als professionaliseren voortkomt uit een individuele wens van docenten (of van een docententeam) en wanneer dit beleidsmatig goed is ingebed (scenario 4).

ECIO, Expertisecentrum inclusief onderwijs, informeert, adviseert en ondersteunt universiteiten, hogescholen en het mbo bij vraagstukken rondom inclusief onderwijs en studentenwelzijn. Studenten met een extra ondersteuningsvraag kunnen zo met succes hun opleiding doorlopen en doorstromen naar een baan die bij hen past. Onderwijs voor iedereen dus. Zonder belemmeringen. www.ecio.nl